

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 90 Lei
Pe jumătate 45 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos

Director: **Alexandru Lupeanu-Melin**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 4 Lei a doua și a treia oră 2 Lei.

Izbânda sătenilor din Crăciunel

— Comitetul agrar a dat hotărîrea sa în chestia moșiei săsești — Toate contractele de peste 10 jugăre sunt nimicite — Pământul astfel rămas peste 10 jugăre s'a expropriat pe seama sătenilor — Bucurie mare în Crăciunel. —

Blaj la 5 Maiu 1924.

Se știe ce mare nedreptate li-s'a făcut sătenilor cu reforma agrară, întru cât moșia domnească, cumpărată de către o bancă din Sibiu (Vereinsbank), nu s'a expropriat, deși legea o prevedea limpede. Acum aceasta nedreptate se pare că a fost reparată. Cetitorii noștri știu, că foaia noastră a vestit prin două articole nedreptatea strigătoare la cer. Așa se vede, că glasul nostru n'a răsunat în pustiu. Cei mari și sus puși să împartă dreptatea au găsit, că am grăit adevăr, căci iată ce hotărîre s'a dat în chestia moșiei vândută de Vereinsbank-ul din Sibiu unor sași din Mediaș și câtorva săteni bogăți:

Domnului

Vasile Comșa și Soții
delegați agrari ai

Comunei Crăciunelul de jos
Județul Alba Inferioară

Avem onoare a vă aduce la cunoștință că Comitetul Agrar, deliberând asupra cererii de revizuire aflătoare la dosarul Nr. 89/1922. Secția Transilvaniei, a locuitorilor din comuna Crăciunelul de jos, prin hotărîrea cu Nr. 290/1924, se admite în parte cererile de revizuire ale locuitorilor, și reformându-se Hotărîrea Comisiunii județene Alba de jos Nr. 605/1922, dispune:

a) Validează cumpărările făcute de locuitorii muncitori manuali de pământ, până la 10 jugăre maxim, conform art. 4. punct. 2. —

b) Anulează în întregime lor, toate celelalte contracte de vânzare-cumpărare cari trec peste 10 jugăre cultivabile.

c) Expropriază în folosul Statului, pentru aplicarea împroprietăririi, suprafețele cari făceau obiectul contractelor ce se anulează, având în vedere, că la 1 Decembrie 1918, aceste terenuri au aparținut Societății „Siebenbürger-Vereinskank” din Sibiu.

Organele subalterne de execuție ale Comitetului Agrar, au primit cuvenitele ordine pentru conformare.

(ss.) Nic. Costea
p. secretar general.

(ss.) V. Dădărlat
p. șeful secției.

Hotărîrea aceasta înseamnă, că toate contractele câte le-a închisat banca săsească din Sibiu, întru cât vânzătorii nu sunt țărani, nu sunt din Crăciunel și au cumpărat mai mult de 10 jugăre, se strică, pământul se ia de către stat și se va da țăranilor. Va să zică țăranii din Crăciunel, cari au cumpărat mai puțin de 10 jugăre, rămân proprietari, dacă însă ei au cumpărat mai mult de 10 jugăre, atunci contractele se strică. Și se vor strica și atunci contractele dacă ei au speculat și cumpărând mai mult de 10 jugăre au pus pe copii, frați, soție și rudeni, asta fiind batjocorirea (eludarea) legii. Dela dl Ambrozi și soții se va lua toată moșia, și via, și se va plăti cu prețul din 1908—1913. Dacă te gândești, că nu demult un jugăr a fost oferit oamenilor cu 24,000 Lei și acum se va plăti cu 700—800 Lei atunci se vede ce mare nedreptate era să se facă țăranilor.

Sătenii din Crăciunel au primit veștea cu mare bucurie. Se așteaptă sosirea consilierului agricol și a comisiunii locale, cari să se apuce de exproprierea pământului slobozit.

Gh. T.

Congresul Ligii Culturale la Suceava. »Liga culturală dela București este o tovărășie asemănătoare »Asociațiunii române pentru literatura și cultura poporului român« din Sibiu și președintele ei este învățatul profesor Nicolae Iorga. Această tovărășie și-a ținut adunarea generală din anul acesta în ziua de 4 Maiu la Suceava în Bucovina.

O vreme foarte grea în America. În zilele dintâi ale lunii Mai a venit o vreme grea, care a nimicit mai multe orașe din partea de miazăzi a Statelor Unite din America de Nord. Pagubele sunt foarte mari. Au perit 110 oameni.

Cum stă Lumea și Țara.

De-ale poliției

Ramura de partid a d-lui Const. Argetoianu care s'a deslipit din partidul poporului a d-lui general Averescu — e pe cale să se contopească cu partidul naționalist democrat al d-lui Nicolae Iorga. Se spune, că cei doi șefi au ajuns la deplină înțelegere în ce privește întreg programul noului partid. Unirea sărbătorească a celor două partide se va face în ziua de 10 Mai, pe când este chemat la București congresul partidului d-lui Nicolae Iorga spre a lua cunoștință de felul cum s'a făcut unirea celor două partide.

Gazetele scriu că și între partidul național și cel țărănesc s'au sfârșit cu bine convorbirile cari au avut loc între conducătorii celor două partide. E vorba că și aceste partide au ajuns la înțelegere deplină ca împreună să se unească într'un nou partid, cu un program nou cu care să se poată infățișa înaintea Țării și M. S. Regelui spre a putea lua locul guvernului liberal. Și unirea celor două partide — se spune că se va face în cursul acestei luni, înainte de sosirea M. S. Regelui în țară. La întoarcerea Sa în țară M. S. Regele va găsi partidele din opoziție unite și cu o nouă infățișare și gata a lua ori când locul guvernului liberal.

Consfătuirea Micei Înțelegeri.

Viitoarea conferență a ministrilor afacerilor străine ai Micei Înțelegeri se va ține la Praga, capitala Ceho-Slovaciei în Iunie sau Iulie, deoarece în primăvară ministrul Benes al Ceho-Slovaciei va trebui să plece în America, fiind chemat acolo să țină un șir de conferințe în legătură cu politica țării sale și a Micei Înțelegeri.

Venizelos se înapoiază în Grecia.

Venizelos, marele bărbat de stat al Greciei, a cerut lămuriri asupra situației de azi din Grecia, voind să se întoarcă în țară.

Noul vicar general dela Blaj.

I. P. S. Mitropolit Vasile a numit de vicar general în locul Păr. Dr. Izidor Marcu de fericită pomenire pe Păr. canonic mitropolit Iosif Hossu, iar de vicar substitut pe Păr. canonic mitropolit Dr. Ambroziu Chețianu. Vicarul general este înlocuitorul Mitropolitului și are toată puterea aceluia, când Mitropolitul nu e acasă ori e bolnav.

Școala Normală de fete din Brăila la Blaj.

Orașul nostru a avut o vizită dintre celea mai plăcute. Școala de fete din Brăila, fiind în excursie de învățură și de propagandă națională prin Ardeal, a crezut că nu poate să treacă spre orașele mai mari ale Transilvaniei fără să se oprească la Blaj, unde atâtea amintiri mărețe se îmbie sufletelor înțelegătoare.

Școala din Brăila a sosit la noi Luni în 5 Mai, cu 120 de eleve, în frunte cu d. Șerban Răducanu, prefectul județului Brăila, d. Gh. Răscanu, inspector școlar și D-șoara Domnica Chirescu, directoara Școlii, împreună cu numeroase profesoare și alți intelectuali din orașul dunărean. La sosirea în gara Blaj li-s'a făcut iubiților oaspeți o primire foarte călduroasă, fiind de față directorii și profesorii tuturor școlilor din Blaj cu sute de școlari, cu autoritățile civile și cu public ales. Dela gară s'a alcătuit un măreț cortej, în fruntea căruia mergea muzica militară din Brăila și un pluton de grăniceri în mare ținută, sub comanda simpaticului d. maior Mircea Eliad, comandantul pieții orașului Brăila.

Dealungul străzilor cortejul a fost primit de blăjeni cu urale de bucurie și cu strigăte de bun sosit.

În după masa zilei de Luni, brăilenii și elevele au vizitat instituțiile noastre și Câmpul Libertății, unde explicațiile istorice le-a dat d. prof. A. Lupeanu, iar seara Școala a dat în Sala de gimnastică a Liceului de băieți o *minunată serbare națională* cu coruri, dansuri și icoane din istoria neamului, cari au adunat atâtea lume cum numai la rari prilejuri poate să cuprindă sala de gimnastică.

Serbarea s'a început cu Imnul Regal, cântat de muzica militară condusă de d. *Căpitan Filip*, apoi au urmat inimoase coruri conduse de Domnișoara *Constanța Bălăceanu*, o foarte isteată profesoară de muzică. Splendide au fost *Dansurile Naționale*, *Inchinarea Eroilor* și *Șezătoarea la țară*. Iar culmea producției au fost tablourile naționale, cari au depănat în momente de neuitat toată povestea împlinirii *Visului nostru național*. Scenele cu grănicerii, cu deșteptarea Provinciilor românești, cu drapelele aliaților și cu încununarea României Mari, au stârnit adevărate furtuni de emoții în sală. Publicul lacrima mișcat, iar la urmă a fost o vijelie de aplause și urale. Rar s'a putut vedea atâtea însuflețire și entuziasm la o serbare școlară, ca la cea de Luni a Școlii Normale de fete dela Brăila. Meritul tablourilor îi revine D-șoarei prof. *Natalia Mărgărint*, care s'a dovedit că este un spirit combinator fără păreche.

După serbare s'a dat în cinstea oaspeților o masă mare de frăție, unde s'au ridicat toaste pline de inimă și de înalt patriotism. Au vorbit p. prefect Răducanu, d. inspector Răscanu, d.ș. Chirescu, d. maior Eliad, iar dintre blăjeni dd. Negruțiu, Caliani, German, Suciu și Lupeanu. D-I Caliani a remarcat că un prefect de județ, d. Răducanu, care pe lângă multele sale îndatoriri administrative, găsește vreme și are inimă să patroneze și să conducă excursii de propagandă națională, merită toată lauda și recunoștința. I-s'au făcut ovații.

A douăzi elevele Școlii normale din Brăila au cântat în corul cel mare al catedralei la liturghie. Și oaspeții au ascultat cu multă pietate serviciul divin și predica foarte frumoasă a *Păr. Dr. Ioan Coltor*, zicând, la urmă, că niciodată n'au văzut o slujbă dumnezească mai măreață decât în Catedrala dela Blaj.

După biserică s'a făcut în Piața Blajului o uriașă *horă mare*, cum nu s'a mai văzut decât la intrarea armatelor române în 1918.

Înainte de masă, brăilenii au fost primiți în audiență de Înalt Preasfinția Sa Păr. Mitro-

polit *Suciu*, care le-a ținut o cuvântare și a convorbit foarte călduros atât cu conducătorii excursiunii, cât și cu viitoarele învățătoare dela Brăila.

Brăilenii au plecat dela noi petrecuți de Blajul tot, ducând cele mai frumoase impresii și lăsând nu mai puțin frumoase amintiri în inimile Blăjenilor.

Grăunțe sufletești.

Sgârcenia sau iubirea de argint.

Dumnezeu ne-a plâsmuit și ne-a lăsat aici pe pământ, zicând: „*Creștești și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți pe el și stăpâniți peștii mării și păsările cerului și toate dobitoacele și tot pământul și toate jivinele cari se târăsc pe pământ*“ (Moisă I. 1, 28). Iată deci, de când avem noi oamenii dreptul de a stăpâni și de a ne aduna câte ceva. Pe lângă traiul de toate zilele însă mai trebuie să ne gândim și la ziua de mâine, și prin cruțare să punem și deoparte bani albi pentru zile negre. A fi deci cruțător e o virtute, o faptă plăcută lui Dumnezeu. Indatăce însă cineva nu se indestulește cu ceace îi este de trebuință, și pune la o parte avere mai mare de câtă are lipsă el și familia sa, începe să se molipsească de păcatul iubirei de argint, sau al sgârceniei (avarității), care este unul dintre cele mai grozave păcate. Sgârcitul asemenea este unei buți fără fund, pe care n-o poți umplea niciodată, sau unui lup, care pururea e flămând, sau focului, care cu cât pui mai mult pe el cu atâtea ar mistui mai mult.

Sgârcit sau iubitor de argint este însă nu numai acela care vrea să înghită totul, ci și acela care ține lacom la tot ce are și nu ar da un ban din mână pentru cât bun e în lume. Asemenea sunt acești sgârciți cănelui, care roade la un os și mornăie cât ce se apropie cineva de el. Oameni sgârciți se află și între bogați și între săraci. „La mulți bogați află bani dar nu află sgârcenie și la mulți săraci află sgârcenie și nu află bani“, zice sf. Augustin.

„*Sgârcitul este slujitor idolilor*“, spune sf. apostol Pavel în epistola sa către Efezeni, pentru că dumnezeul său este banul. „Banului acestui dumnezeu al său, îi jertfește sgârcitul toate grijele și cugetele, tot gândul, întreagă sudoarea feții sale, până și sufletul și fericirea sa“, adaugă Tertulian.

„*Rădăcina tuturor relelor este iubirea de argint*“, zice sf. apostol Pavel în prima sa epistolă către Timotei la cap 6 vers 10, iară mai înainte, la vers 9, zice: *Iară cei ce vor să se îmbogățească, cad în ispite și în curse și în poște multe fără de treabă și vătămătoare, care cufundă pe oameni în perire și pierzare*“. Și de fapt nu este om mai nefericit în lume decât sgârcitul, pentru că el își pierde indestulirea și liniștea sufletească și trăiește într-o frică continuă, nu cumva să-și piardă averea. Sgârcitul este în stare să făptuiască orice păcat. „Iubirea de argint umple pădurile cu hoți, casele cu tâlhari, târgurile cu înșălători, judecătorile cu mărturii strâmbe, ochii săracilor cu lacrimi, temnițele cu făcători de rele și iadul cu condamnați“, zice sfântul și marele Vasilie. Iuda cel fărădelege a fost în stare să-l vândă pe Învățătorul și Stăpânul său tot din iubire de argint. Și Doamne, câte războaie, câte măceluri și câte grozavii s'au făcut și se fac zilnic tot numai din iubire de argint! Numai la judecata din urmă se vor vedea toate fărădelegile făcute în urma acestui păcat.

Sgârcitul își pierde credința, pentru că nu-i ajunge vremea să se gândească și la suflet.

El este crud față de sine însuși, pentru că multeori flămânzește și se îmbracă rău, scribură de frig, numai ca să-și poată îndura toată lumea, nu-i pasă dacă toți pier și prăpădesc, numai sacul său să fie plin. Bine înțeles, că Dumnezeu apoi îi și pedepsește groaznic. „*Duceți-vă dela mine blăstâmații în focul de veci, care este gătit diavolului și ingerilor lui, că am flămânzit și mi-ați dat să beau, străin am fost și mi-ați primit, gol și nu mi-ați îmbrăcat, bolnav și în temniță și nu mi-ați cercetat. Adevăr sic voaună, încât nu ați făcut nimic dintru acești mai mici, mie nu ați făcut*“ (Matei 25, 41—45).

Și acuma cum ne putem scăpa de acest păcat groaznic? Prin milostenie, adică trăindându-ne a da cât mai multă milă săracilor. Și mai bun leac împotriva sgârceniei este gândul la sărăcia Mântuitorului, care n-a avut nici perină sub cap, nici un ban ca să plătească darea. Și-n sfârșit mai este un leac, și acesta destul de bun, gândul că comorile adunate de iubitorul de argint, rămân pe pământ, nu poate să ducă cu sine în mormânt ori pe lumea cealaltă nici cât e negru sub unghie, cel mai un sicriu și o pânzătură pe obraz, dar nici acelea nu-s ale sale ci ale viermilor. Adu-ți deci aminte de moarte, sgârcitul și iubitorul de argint, și'n veci nu vei mai păcătui.

Părintele Iuliu.

Blajul prefuit la București

În Dumineca Floriilor au cercetat Blajul o seamă de excursioniști, membri societății „Buciumul“ din București, o societate a tinerilor cari învață carte pe la școlile noastre din întreg cuprinsul țării și care tinde să facă din membri ei oameni sănătoși, corecți, muncitori, buni camarazi, plini de bucuria vieții și înainte de toate cinstiți. Această societate are de președinte pe însuși I. P. S. Mitropolit Primat dela București Dr. Elie Miron Cristea, iar de conducători pe profesorul universitar D. G. Borleanu, colonelul Bădulescu, scriitorul binecunoscut Nichifor Crainic și profesorul T. Strelcowsky.

Încă dela începutul României-Mari această societate a purtat o deosebită dragoste față de Blaj, a fost la noi la un 3/15 Maiu și a rămas încântată de ceea ce a văzut și auzit aici. A întemeiat două burse (stipendii, ajutoare în bani pentru școlari), dintre cari una se dă unui fiu de țăran dela liceul din Blaj, și anume elevului de pe clasa a șasa, *Augustin Murășan*. Bursa dela Blaj a fost întemeiată în amintirea faptelor petrecute acum 75 de ani pe „Câmpul Libertății“ și a fost numită „Bursa Simion Barnuțiu“, ca o închinare aceluia care a fost sufletul mișcării din 1848 la Blaj și ca o închinare a tinerimii școlare pentru „leagănul vieții școlare“, care a fost Blajul.

Membri acestei societăți au petrecut Dumineca Floriilor la Blaj, pentru că Blajul este leagănul culturii românești și se cădea ca cu vizitarea Blajului să înceapă excursiunea prin celelalte părți ale țării.

Au fost foarte cu drag primiți și văzuți, au dus de aici cele mai frumoase amintiri și dragostea către Blaj le-a crescut și mai mult. Au și dat seara un foarte frumos concert în sala de gimnastică a liceului, iară venitul întreg l-au dat „institului recunoștinții“. Mângâiați și indestuliți au părăsit Blajul, plecând în Lunea Mare dimineața, sub conducerea d-lui profesor T. Strelcowsky, la Alba-Iulia.

Frați săteni, țineți minte, gazeta voastră e „Unirea Poporului“.

Serbările de 3/15 Mai

vor fi și anul acesta cât se poate de mărețe. În numărul trecut al gazetei am arătat pe scurt cum ce va fi de auzit și de văzut. Vom mai avea anul acesta fericeala de a asculta cu acest prilej și pe unii dintre cei mai de seamă cântăreți ai noștri, și anume pe cântărețul, dl *Constantin Pavel*, unul dintre cei mai vestiți cântăreți ai noștri precum și pe neîntrecuta cântăreață doamna *Lya Pop*, amândoi dela cântăreață dela teatrul de cântări, din Cluj opera, adecă dela teatrul de cântări, din Cluj Vestita cântăreață la pian, dsoara *Anicuța Voilean*, va veni tot dela Cluj și-i va acompaña (cânta împreună) la pian. Toți acești cântăreți neîntrecuți vin la Blaj cu cea mai mare plăcere, pentru că doresc să ridice prin cântările lor serbările atât de vestite ale Blajului, cari încep să devie rând pe rând ale întreg neamului românesc.

La Piatra Libertății va vorbi de astă dată bătrânul și de toată lumea cinstitul director al Școlii Normale dela Blaj, *Păr. Ioan F. Ne grufiu*, ale cărui sfaturi înțelepte și potolite cetitorii noștri le cunosc încă dela întemeierea acestei gazete. La mormintele eroilor din 1848 dela cimiterul bisericii parohiale va vorbi profesorul dela liceul de fete *Ioan Pop-Zeicani*, care este colaboratorul nostru tot dela începutul acestei gazete.

La marele concert se va cânta nemuritoare compoziție a măiestrului adormit în Domnul Iacob Mureșianu: *Brancoveanul Constantin*. Iară muzica dela Brateiu împreună cu a pompierilor din Blaj vor cânta marșurile în toată vremea până când vor defila elevii școlilor precum și țărani satelor din jur.

Va fi prin urmare și anul acesta o serbare minunată la care invităm pe cât mai mulți cetitori de ai noștri.

Expoziții de animale în Ardeal.

Este de o vreme încoace bunul obicei de a se ținea expoziții de animale în cele mai de seamă orașe ale Ardealului. Nu putem să indemnăm în de ajuns pe cetitorii noștri, să ia parte, fie cu vitele lor, fie ca prietori ori cumpărători, la aceste expoziții ca să se îndemne a-și crește vite cât mai frumoase. În numărul trecut am arătat că o astfel de expoziție se va ținea în luna Septembrie la Cluj, dăm acum toate expozițiile de animale pentru cetitorii noștri să se poată pregăti din bună vreme și să câștige cât mai multe premii. Publicăm bucuroși și numele acelor cetitori, cari ne vor scrie că au câștigat vre-un premiu.

În cursul anului acesta se vor ține în Ardeal expoziții de animale în următoarele localități:

În jud. Arad la 1 Mai în comuna Pancota și la 1 Mai la Pecica.

La Brașov 3 Iunie și la 10 Iunie la Făgăraș.

În jud. Târnava-mare și mică se vor ține între 15 August și 10 Septembrie la Sighișoara și Mediaș. La Tg.-Mureș se va ține între 15—18 August. La Sf. Gheorghe între 15—30 August.

În jud. Bistrița-Năsăud se vor ține la 23 și 24 Aprilie la Lechința și Iad: la 3 Mai la Nîmgea unghurească, la 13 Mai la Bistrița, la 1 Iunie la Huedin, la 10 Iunie la Cluj, la 29 Septembrie la Sighet, la 16 Octombrie la Vișeu de sus.

În jud. Sălaj, la 8 și 22 Mai la Sibiu și Jibău și la 4 Iunie la Șimleul Silvaniei.

În jud. Sătmăre: la 15 și 20 August Șomcuta Mare și Baia-Mare; la 3, 17, 24 și 25 Septembrie la Careii-Mari, Abrudu, Halmeu și Satmare, iar la 11 și 22 Octombrie la Seini și Ouășul nou.

În jud. Solnoc Dobâca: la 2, 4, 12 și 14 Mai la Gherla, Cheuchiș, Lăpușul unghureșc și Heanda-Mare și la 1 Iunie la Ciachigărbău.

În jud. Bihor: în zilele de 4, 6, 11, 18 și 25 Mai se vor ține expoziții la Secuieni, Valea lui Mihai, Marghita, Salard și Tinca; la 3 și 8 Iunie la Alejd și Salonta-Mare; la 10 și 16 August la Beiuș și Oradea-Mare.

În jud. Turda Arieș: la 19 Mai la Ludoșul de Mureș, la 20 Mai se va face expoziție împreună cu jud. Alba de jos la Câmpeni și la 31 Mai la Vințul de sus; la 15, 18 și 20 Iunie la Iara de jos, Baia de Arieș și Turda.

Nenorocirea din gara Blaj.

Soldatul Ioia Vasile din comuna Feisa, jud. Târnava mică, se întorcea Joi 1 Mai, seara, dela concediu de sărbători, ca să meargă la regiment. Era să plece cu trenul dela 11 noaptea. Imbulzeala era mare, bieții soldați, pentru că să se poată așeza pe tren, au alergat de cece parte a gării, în nădejdea că acolo vor afla vre-un tampon de stat în picioare. Așa a făcut și bietul Ioia Vasile, și cum a venit de acasă, poate că o fi fost puțin și cam în voie bună, destul însă că trecând pe dinaintea locomotivei, s'a împiedecat, a căzut, și locomotiva i-a tăiat piciorul stâng deasupra glesnelor, dar i-a lovit și la cap, așa că avea două tăieturi. L-au luat și l-au dus la spital, unde după un chin de o oră și-a dat sufletul tocmai la miezul nopții.

Și acum, ne întrebăm cine e vinovatul? Unii vor zice, că tocmai ficiertatul, pentru că o fi fost și cam beut, cum sunt — durere — cei mai mulți feciori când merg la cătanie, și apoi n-ar fi trebuit să treacă peste șini, ca să se urce de cealaltă parte a trenului. Ei bine, dară bietul Ioia Vasile abunăseama că nu trecea pe dinaintea locomotivei și nu treceau nici ceialtați tovarăși ai săi, cari au fost mai norocoși, dacă erau vagoane destule. Așa însă, bietul s'a grăbit, nu cumva să rămână pe jos și și-a jertfit viața. În tot cursul sărbătorilor Direcțiunea C. F. R. nu s'a gândit să dea vagoane mai multe, așa că era o adevărată primejdie să călătorești. Trenurile erau ticsite, oamenii erau unul lângă altul, de nu puteai arunca un ac între ei, tampoanele și coperișele pline, de-ți era mai mare groaza să le privești.

Sângele lui Ioia Vasile și a atâtor altor nefericiți strigă după răzbunare la cer împotriva celor ce nu se îngrijesc de aceste trenuri, cari în forma aceasta mai multe nenorociri aduc țării decât folos. Și Dumnezeu dreptății va și răzbuna, pedepsindu-i aspru, pe cei ce nu-și fac datoria și din pricina cărora zilnic mor și se nefericesc zeci de oameni.

Biletele de tren ale gazetarilor.

Dela Comitetul Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat primim spre publicare următorul:

Comunicat

„Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat”, reprezentând un număr de 97 ziaristi, constată cu vie părere de rău că la acordarea permiselor de liberă călătorie pe Căile Ferate, interesele sale, care sunt acele ale culturii românești în nouile provincii, n'au fost luate în seamă, iar drepturile legitime ale membrilor săi au fost nesocotite.

Tratamentul a fost dela început injust față de publicațiile românești de dincoace de Carpați. Căci, deși regulamentul pentru acordarea permiselor de călătorie prevede participarea, prin doi delegați, în comisiunea instituită pe lângă Ministerul Comunicațiilor, a tuturor asociațiilor de presă recunoscute ca persoane juridice,

totuși, „Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat” i-s'a tăgăduit acest drept, neadmițându-i-se decât un singur reprezentant, cu titlu de *informator*. Nu numai atât. În ședința acelei comisiuni, când s'au discutat cererile ziaristilor și publicațiilor din Ardeal și Banat, Ministerul Comunicațiilor n'a avut măcar grija să încunoștiințeze „Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat” în timp util, pentru ca reprezentantul său să poată lua parte la debateri. Astfel, cunoscuți ziaristi profesioniști, cari și-au închinat activitatea lor întreagă scrisului românesc, încă de pe vremea stăpânirii maghiare, cheltuindu-și puterile pentru cauza națională, au fost pur și simplu lăsați pe dinafară, deși sunt încă și astăzi la postul datoriei. Oneste publicațiuni politice și culturale, îndeplinind toate condițiunile cerute de acelaș regulament, aplicat totdeauna în defavoarea noastră, s'au văzut deposedate de un drept recunoscut. Nenumăratele intervențiuni și documentatele memorii, având scopul de a arăta greșelile și abuzurile săvârșite, au fost zadarnice. Slujitorii cuvântului românesc din două provincii întregi, unde trăesc patru milioane de români, au găsit la Ministerul Comunicațiilor urechi surde și uși închise.

Pentru aceste fapte, regretabile din toate punctele de vedere, „Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat”, simțindu-se deopotrivă jignit și prejudiciat, ridică protestul său categoric în fața procedurii d-lui ministru al Comunicațiilor, lăsând opinia publică să judece, dacă prin astfel de mijloace arbitrare și printr'o asemenea concepție se poate ajunge la consolidarea stăpânirii noastre spirituale în nouile provincii, cari sufăr prea mult încă stigmatele persecuțiilor de ieri, pentru a mai suporta și vexațiunile de astăzi.

Comitetul.

Cântec din război.

*Frumoasă-i vremea și mândră,
Ba și cuculețul cântă,
Poate-ne cântă cucu
Că ne strică urātu,
Tot urât depe pământ,
Dor de pe la noi mai mult,
Dor de țara nașterii,
Dor de soț, dor de copii,
Dor de țara cea cu flori.
Dor de frați și de surori,
Dor de țară cu molizi,
Dor de neamuri și părinți,
Dor de țară cu izvoară
Și mai dor de soțoară,
Dor de boii prinși la jug
Și de casă și de plug;
Căci vine vara frumoasă
Și nu prind picior de coasă,
Fără numai cărăm gloanțe.
Gloanțe în Rus de'mpuscat
Casa cucu ne-o cântat,
Casa ne-o cântat cucu
De i-ar fi picat clonțu;
Acum postesc voie bună
La tot neamul de'mpreună.
Frunză verde busuioc,
Dar și de răspuns mă rog;
Mă rog. bunule părinte,
Scrie-mi puține cuvinte,
Și mi-le trimite-apoi
Aici la noi în războiu.
Foaie verde crengi de plop
Scrisă de Dănilă Bob.*

Știrile Săptămânei.

De știut. Când trimiteți bani la gazetă nu uitați a scrie pe cupon numărul din partea stângă a adresei. Tot așa și când ne scrieți ceva în legătură cu abonamentul.

Târgul de săptămână dela Blaj, care ar fi să se țină Joi în 15 Maiu se va muta pe Marți în 13 Mai. Aceasta se face pentru că serbările de 3/15 Maiu se potrivește în anul acesta tocmai pe Joia și atunci va fi multă lume străină în piața Blajului și jocuri și defilări, așa că s'ar împiedeca serbările. Inștiințare despre aceasta s'a trimis tuturor primăriilor din jurul Blajului. Facem deci băgători de seamă pe cetitorii noștri din bună vreme să vie la târg Marția nu Joia, ca de regulă.

O universitate jidovească e vorba să se înființeze, deoarece în cele mai mari universități din Europa de răsărit jidovii nu numai că nu sunt bine văzuți ci chiar dați afară. Spaniolii i-au poftit pe jidovi să și-o înființeze în Spania, făgăduindu-le pământ și ajutoare bănești, ei însă au hotărât s-o înființeze în Danzig.

Congresul călugărilor din Basarabia. În zilele de 1 și 2 Mai s'a ținut în mănăstirea Căpriană de lângă Chișinău congresul călugărilor din Basarabia. A prezidat Arhiepiscopul Gurie al Chișinăului. S'au luat mai multe hotărâri, între cari și aceea, ca de aici înainte să nu mai poată fi peste vară oaspeții mănăstirilor nici un fel de mirean.

Și-a omorât pe tatăl său. Flăcăul Constantin Slobozeanu din Dudești-Ciopea de lângă București trăia necununat cu o fată. Părinții amândurora i-au îndemnat să se cunune și ei au și hotărât cununia pe ziua de Sfântu Gheorghe, mai cu seamă că tatăl flăcăului le făgăduise o parte din avere. Duminica trecută flăcăul s'a dus dimineața la tatăl său și l-a rugat să-i dea partea din avere. Acesta însă n-a voit, pentru că se vede că s'a resgândit. Flăcăul a plecat, dar la ora 11 înainte de prânz a venit iarăși și l-a rugat. Tatăl său nici atunci n-a voit să-i împlinească dorința. Atunci flăcăul a luat o sapă și i-a dat două lovituri în cap, în urma cărora bătrânul a murit a doua zi. Flăcăul a fugit apoi la viitorii săi socri.

Venindu-și însă în ori și dându-și seamă de ceea ce a săvârșit a mers la București și s'a predat de bună voie în mâinile judecătorilor. Astfel nefericitul a rămas fără însurăție, fără tată, fără avere, cu groaznicul păcat al uciderii de tată pe suflet și cu ocnă grea poate pe viață. Iubirea de argint a făcut-o și aceasta.

Congresul advocaților s'a ținut anul acesta la Chișinău și anume două zile. S'au discutat multe lucruri de mare folos pentru advocați.

Se introduce calendarul cel nou și în Polonia. Chiar și biserica ortodoxă din Polonia introduce calendarul cel nou și încă începând cu ziua de 22 Iunie a anului acestuia. Am ajuns deci ca toate popoarele ortodoxe să introducă acest calendar înaintea poporului românesc, care cu toate că-și are obârșia dela maica Roma cea bătrână se pare că e mai ortodox decât chiar Constantinopolul.

Câte școli primare gr.-cat. am avut în Arhidieceză în anul școlar 1922/3. Școli primare gr.-cat. am avut în a. 1922/3: 394, deci cu 80 mai puține, decât în 1911. Copii obligați a cerceta școala de toate zilele am avut 56319, deci cu 4506 mai puțini decât în a. 1911. Numărul elevilor gr.-cat. cari au frecventat școli gr.-cat. = 21865. Numărul elevilor gr.-cat., cari au cercetat alte școale = 17850. Numărul elevilor gr.-cat., cari n'au cercetat nici o școală în anul școlar 1922/3 = 16604. Numărul școlilor gr.-cat., cari în a 1922/3 n'au avut învățător = 50.

Un conducător de tren evlavios. Duminica trecută a fost înmormântat la Blaj farmacistul Alexandru Moldovan. Convoiul trecea tocmai peste calea ferată, când trenul personal ce sosește de către Teiuș era în mișcare. Altădată trenurile trec fără de a băga de seamă înmormântările, de astădată însă mașinistul nu numai că a potolit trenul în mers, ci l-a chiar oprit, nu numai până a trecut mortul, ci și până s'a cetit evangelia dela ușa cimiterului, ca să nu se conturbe slujba. Bun creștin se pare a fi acel conducător de tren.

Ce face iubirea de argint. O țigancă a pătruns cu revolverul în mână în căsuța unui cantonier de lângă orașelul Monzon din Spania, ca să fure. Cantonierul a izbutit s'o închidă într'o odaie și apoi și-a trimis băiatul să ceară ajutor. În clipita aceea a sosit bărbatul țigăncii, care, auzind strigătele femeii sale, a ucis pe băiat și a intrat în casă, pentru ca să-și scape nevasta.

Cantonierul, om sdravăn și tare, l-a prins și l-a încuiat într'o odaie plină de lemne. L-a încuiat acolo și apoi a dat foc lemnului. Țiganul a ars de viu.

Doi jandarmi, atrași de țipetele din casă, au pătruns atunci în odaia în care era închisă țigancă. Ea însă a omorât cu un foc de revol-

ver pe unul dintre jandarmi. Atunci celalalt jandarm a omorât-o pe țigancă.

O domnișoară inteligentă află aplicare imediat la Administrația gazetei „Unirea Poporului”!

Politică de partid în biserică. Biserica ortodoxă română din Ardeal își ține în fiecare an la Duminica Tomii sinoadele sale, pentru care se aleg deputați preoți și mireni. Până eram sub unguri guvernele maghiare aveau mare înrăurire asupra acestor alegeri. De când suntem în România-Mare guvernele de până acum au făcut și ele tot ce le-a stat în putință ca la aceste sinoade să meargă deputați după placul lor. Dar tot n-au făcut nici unul ceea ce a făcut guvernul de acuma, împotriva căruia se plâng aproape toate ziarele din Ardeal, că a făcut adevărate siluiri la aceste alegeri, lăsând să fie aleși numai deputați liberali ori de păreri liberale.

Două gemene de 92 de ani mor în curs de 5 minute. Trăiau în orașelul Yorkshire din Anglia două femei, cari s'au născut gemene și erau deja de 92 de ani. Deodată s'au născut, laolaltă au trăit, deodată s'au îmbolnăvit și deodată au și murit, adică una cu 5 minute înainte de cealaltă.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

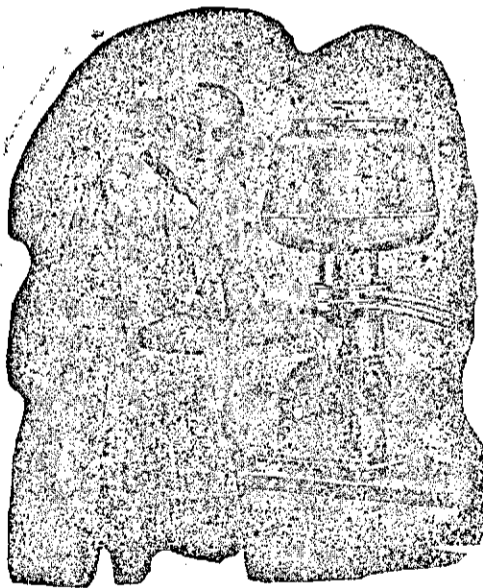
Binevoitorii și sprijinitorii gazetei noastre plătesc abonament 100 lei pe an

Material pentru rotari,

4000 bucăți obezi de roată, 200 bucăți, ruzi de car, se vinde ieftin la

Nicolae Meteșan

(38) 3-3 Comuna Geoagiul de sus, p. Teiuș.

Cea mai bună
valorizare a lap-
telui e garantată
de separatorii noștri
de lapte!

Prelucrarea laptelui e cel
mai bun izvor de că-
știg al țărănilor!

Sucursale: TÂRGU-MUREȘ, Piața Mihaiu Viteazul.
SIGHIȘOARA, Str. Baier No. 47. MEDIAS, Piața Cazar-
mei No. 15. □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

2-5 (39)

Separatori de lapte

fabricațiune de prima calitate,
pentru 40-600 litri producțiune
pe oră; de acționat cu mâna
sau cu forță motrică mecanică,

Putinee de unt orice execu-
tare **Malaxoare de unt, Lac-
todensimetre și câni pentru
transportul laptelui**

furnisăm prompt din depozit!

Oferte și prospecte
gratuit!

DEPARTAMENTUL MAȘINELOR
al Reun. Agr. S. A.

Centrala: SIBIU, str. Sărei 22.